

Κυθήριοι,
'Η νήσος σας έρημοται από την μετανάστευσιν. 'Όσοι μένετε αφήστε τὰ μεσαιωνικά χωρία σας, κατεβή- τε εις τὰς παραλίας και κτίσατε ἐ- κεί νέας και συγχρόνους πολιτείας. Μή σὰς παραπλανήσουν ἄλλαι σκέ- ψεις.
Η «ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

«'Η καλύτερα ὁδὸς διὰ τῆς ὁποι- ας ἡμπορεῖ ν' ἀποκτήσῃ κανεὶς τὴν λαϊκὴν ἐμπιστοσύνην, δὲν εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς κολακείας τῶν παθῶν ἢ τῶν πλανῶν τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἡ ὁδὸς τῆς διηγετικῆς αὐτοῦ διαπαιδαγωγί- ας διὰ τῆς ἀληθείας τὴν ὁποίαν πρέπει πάντοτε νὰ λέγῃ ὅσον δή- ποτε πικρὰ καὶ ἄν εἴναι.»
ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε' ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΟΔΟΣ ΚΟΚΚΙΝΑΡΑ 18 ΚΗΦΙΣΙΑ - ΑΤΤΙΚΗΣ ΙΟΥΝΙΟΣ 1973 ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 6

Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον κ.κ. Σωτήριον Τοποτηρητὴν τῆς Μητροπόλεως Κυθήρων

Σεβασμιώτατε,
'Η «ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ», ὄργανον τῶν Κυθηραϊκῶν συμφερόντων, ὡς καὶ ἐν ὑπο- τίτλῳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1924 ἀναγράφεται, εἶχεν τὸ θάρρος κατὰ τὴν μακρὰν τῆς σταδιοδρομί- αν, νὰ ἐκφράσῃ δημοσίᾳ καὶ εὐθαρσῶς τὰς ἀ- πόψεις τῆς, ἐπὶ θεμάτων, ἀπτομένων τῶν ἐκ- κλησιαστικῶν προβλημάτων τῆς Νήσου μας.
Συνεχίζουσα τὴν παράδοσιν, ἀπευθύνει πρὸς Ὑμᾶς τὴν παρούσαν, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά Σας ὡς Τοποτηρητοῦ τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Θρό- νου Κυθήρων. Καὶ τοῦτο διότι πιστεύομεν ὅτι μία δημοσία παρουσίασις, θεμάτων τινῶν σχεσιν ἐχόντων μὲ Ὑμᾶς, προάγει ταῦτα καὶ ὁδηγεῖ εἰς ὀρθὰς καὶ οὐχὶ ἐσφαλμένας λύσεις ἢ ἀποφάσεις.
Ἐκ προοιμίου δέ, δηλοῦμεν, ὅτι ἔχομεν ἰ- διαίτεραν εὐαισθησίαν πρὸς τὸ ἱερατικὸν σχῆμα, δοθέντος μάλιστα ὅτι μᾶς ἐτίμησαν καὶ μᾶς τιμοῦν μὲ τὴν ἀγάπην τῶν πλείστοι- ὄσοι Ἀρχιερεῖς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940 μέχρι σή- μερον.
Σεβασμιώτατε,
Τυχάνετε Τοποτηρητῆς μιᾶς Μητροπό- λεως τεσσάρων χιλιάδων περίπου ψυχῶν. Δὲν εἶναι πλουσία ἡ Μητρόπολις μας. Διαθέ- τει ὡς Κύριον Προσκύνημα τὴν «Μυρτιδιώτι- σσαν». Διαθέτει ἕνα φθίνον Νοσοκομεῖον, ἕνα ὑ- πὸ μελλοντικὴν λειτουργίαν Γηροκομεῖον, μί- αν ἀξιόλογον Οἰκοκυρικὴν Σχολήν, ὠρσμένα δευτερεύοντα Προσκυνήματα, πολλὰς Ἐκκλη- σίας, ἐλαχίστους αἰωνοβίους σχεδὸν ἱερεῖς,

καὶ τέλος, κατοίκους οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν νὰ θρησκεύωνται.
Τὸ κύκλωμα αὐτὸ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ὁποι- ου ποιμαντορικῶς προΐστασθαι, ἡσθάνθη ἐκ- πληξιν, πληροφορηθὲν πρὸ τινος, ὅτι ἐδώσατε ἐντολὴν ὅπως ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἰλαρωτίσης, ἐν τῇ Κωμοπόλει τοῦ Ποταμοῦ λειτουργεῖται ἀνά... δεκαπενθήμερον. Καὶ τοῦτο, πρὸς τιμω- ρίαν τῶν κατοίκων, (ἐὰν εἶναι δυνατόν ἕνας Δεσπότης νὰ τιμωρῇ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου), οἱ οἱ ὅποιοι ἀντὶ νὰ πᾶνε Πέμπτη ἀπόγευμα στὴν ἐκκλησίαν ποὺ θὰ ἱεουργοῦσε ὁ διερχόμενος Δεσπότης, δὲν τὸ ἐπληροφορήθησαν ἐγκαίρως, καὶ ἐπῆγαν στὰ χωράφια γιὰ τὸ «ψωμάκι τους».
Περίεργος, ὄντως, τρόπος τιμωρίας. Ὑ- ποβοηθητικὸς πάντως τῶν ἀντεθνικῶς σκε- πτομένων, τῶν ἐπιδιωκόντων τὴν ἀπομάκρυν- σιν τῶν Χριστιανῶν, ἐκ τῶν χώρων λατρείας τοῦ Θεοῦ.
Καὶ προχωροῦμεν.
Πρὸ μηνῶν, μία παγκοσμί- ως γνωστὴ, ἐκ τῶν μοναδικῶν εἰς κύρος Βιο- μηχανία, ἐξήτησε νὰ ἀγοράσῃ μίαν οἰκοπεδι- κὴν ἔκτασιν ἀνήκουσαν εἰς Ἐκκλησίαν τῆς Νή- σου, προκειμένου νὰ κατασκευάσῃ μονίμους ἐγκαταστάσεις εἰς τὰς ὁποίας καθ' ὅλον τὸ ἔ- τος θὰ διοχέτευε τὸ ἀδειοῦχον ὑπαλληλικὸν τῆς προσωπικόν, ἀνερχόμενον εἰς 25.000 ἄ- τομα.
Διανοεῖσθε, Σεβασμιώτατε, ὁποία σωτη- ρία θὰ ἦτο διὰ τὴν Νήσον μας; Καὶ ὅμως ἡρ- νήθητε, ἀντὶ τοῦ νὰ μεταβῆτε καὶ ὁδοιπορικῶς ἀκόμη, εἰς Ἀθήνας πρὸς ὑπογραφὴν τῶν Συμ-

βολαίων. Ὅσον διὰ τὴν τιμὴν, δὲν ὑπῆρχεν θέ- μα. Ὅσα ἐζητούσατε τότε, θὰ Σᾶς τὰ ἐδίδαν.
Καὶ συνεχίζομεν, μὲ τὸ παρ' ὀλίγον τρίτον ὀλίγημα. Εἰς τὰς 24 Σεπτεμβρίου παρελθόν- τος ἔτους, τῇ Ὑμετέρα ἀνοχῇ ἐκινδύνευσε νὰ ταξιδεύσῃ, ἡ Εἰκὼν τῆς Μυρτιδιωτίσης εἰς τὴν μακρυνὴν Ὠκεανίαν, προκειμένου ἡ πάν- σεπτος Μήτηρ τοῦ Χριστοῦ νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν συλλογὴν ἀργυρίων δι' ἐκκλησιαστικὰ ἔργα. Καὶ ἐὰν οἱ παριστάμενοι Χριστιανοὶ δὲν ἀπε- δοκίμαζον τὸν ἐκφωνηθέντα σχετικῶς, λόγον. ὑπὸ Συναδέλφου Σας, ἡ Εἰκὼν θὰ περιήρχετο εἰσέτι τὴν ἀχανὴ ἡπειρον, δίκην ἀνυποδήτου ἐπαίτου.
Σεβασμιώτατε,
Κοινὴ εἶναι ἡ ἐντύπωσις, ὅτι δὲν ἡγαπή- σατε τὰ Κύθηρα. Τὴν Νήσον, ἡ ὁποία ἔχει ὑ- ποφέρει ἀπὸ ποιμαντικὴν ἡγεσίαν, μεταπολε- μικῶς.
Ἀποδείξατε, ἐν ὅσῳ εἶναι ἐνωρὶς ἀκόμη ὅτι ἡ Ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία εἶναι καὶ μεγαλό- φρων καὶ μεγαλόψυχος. Τεθῆτε ἐπὶ κεφαλῇς ἐκστρατείας σωτηρίας τῆς Νήσου. Τὰ ἐκκλη- σιαστικὰ «θακούφια» ἀντὶ νὰ κατασπαραχθοῦν ὑπὸ τρίτων μίαν ἡμέραν, ἄς ἀξιοποιηθοῦν ἀπὸ Ὑμᾶς, πρὸς τὸ καλὸν τοῦ τόπου μας.
Καὶ πρὸς Θεοῦ, ἀνακαλέσατε τὰς τιμωρί- ας καὶ συμπληρώσατε τὰς ὑφισταμένας κενὰς θέσεις τῶν ἱερέων τῆς Νήσου, κατὰ τὸ δυνα- τόν.
Τὸ σφάλλειν ἀνθρώπινον...
Μετὰ Σεβασμοῦ
'Η Φ. τ. Κ.

Δὲν ἔχουν περάσει παρὰ 3-4 χρό- νια, ποὺ ὁ ζῆλος κ' οἱ ἐρευνεὶς δύο μελετητῶν τοῦ θεάτρου ἀπέδωσαν μιὰ ἐξαιρετικὴν τιμὴν στὸν Κυθηρὸν ἱατροφιλοσοφὸν (εἶχεν ἀποφονί- σαι τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πάντο- δας στίς 14 Φεβρουαρίου 1744) Γεώργιο Ἰουλίου Μόρμωρη (1720 - 1790).
Ἀρχικὰ ὁ Ρομῆος Νέστωρ Κουμαριάνο (1936) καὶ κατόπιν ὁ κ. Σπύρος Ἀντιόχου Εὐαγγελέ- τος, ὁ γνωστὸς σκηνοθέτης καὶ ἐ- ρευνητὴς παλαιῶν θεατρικῶν ἐρ- γῶν, κατόρθωσαν νὰ ἐξακριβώσουν, ὅτι μιὰ μετάφραση, ποὺ ὑπῆρχε στὴ Μαρκιανὴ Βιβλιοθήκῃ τῆς Βε- νετίας τοῦ εἰδυλλιακοῦ δράματος «Ἀμύντας» τοῦ μεγάλου Ἰταλοῦ ποιητῆ Τουρκιάτου Τάσσο, κατ' ἐ- λευθερίαν ἀπόδοσιν εἰς τὴν ἑλλη- νικὴν, τυπωμένη στὴν Βενετία τὸ 1745, δὲν εἶχε γίνῃ ἀπὸ τὸν Γε- ὄργιον Ρίζον Ραγκαδά, καθὼς εἰκάδετο ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρον Ρα- γκαδά, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Μόρμωρη.
Ἡ διαπίστωσις ἐγένετο, ὡς ἀ- πέδειξαν εἰς μελέτην τοῦ Ὁ Κουμα- ριάνο, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ Ραγκα- δῆς τὸ 1744 - 45, εἰς ἐπιστολὴν ἑ- νὴ ἡ μετάφραση ἦταν μόλις ἐξη- ὄς. Ἐκ τῆς προϋποθέσεως δ' αὐ- τῆς ἐκκινήσας ὁ Εὐαγγελάτος με-

Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ ΤΟΥ ΑΜΥΝΤΑ ΙΑΤΡΟΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΜΟΡΜΩΡΗΣ ΥΠΟ κ. ΜΙΧ. Κ. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΑΟΥ

τέδη εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Μπερ- γάμο το 1968, ὅπου κ' ἀνεῖρε τὸ χειρόγραφον τῆς παραφράσεως, στὸ ἐξώφυλλο τοῦ ὁποίου δημοῦς, εἶ- χε σημειωθῇ διὰ τῆς χειρὸς τοῦ διαπρεπῆ μελετητῆ τοῦ Τάσσο, Πέ- τρου Ἀντωνίου Σεράσι: (1721 - 1791) ὅτι: «Συγγραφεὺς τῆς πα- ρούσης μεταφράσεως ὑπῆρξεν ὁ Γε- ὄργιος Μόρμωρης ἀπὸ τὸ Τσιρίγιο, διακεκριμένος γυναικὸς» (μέλος τῆς Φλωρεντινῆς Ἀκαδημίας).
Ἔτσι ἡ ἑλληνικὴ μετάφραση τοῦ «Ἀμύντα» ποὺ τόσο σημαντικὴ θέσις πρέπει νὰ κατέχει στὴν ἱστο- ρία τοῦ θεάτρου καὶ τῆς λογοτεχνί- ας μας διὰ τὴν ἐποχὴν τῆς, ὅπου ἐλαχιστότατα ἔργα μᾶς διασώθη- καν, διασχευαὶ κατὰ πλείστον ἢ ἐπιρρασμένα ἀπὸ ξενικὰ πρότυπα, ἔρχεται νὰ μᾶς ἀναδείξῃ ἕνα ἀ- κόμη σπουδαῖον Κυθηρὸν ποιητὴ καὶ λόγιον, ἀντανανικλώντας τὴν αἰ- γλήν του καὶ στὸ νησί μας εἰδικῶς, ἀφοῦ κ' ἴσως αὐτὸ προορι- ζοταν νὰ παιχθῇ τὸ ἔργον.

Τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς μετα- φράσεως παρατηρήσεις καὶ συμπε- ράσματά του ὁ κ. Εὐαγγελάτος ἐ- δημοσίευσεν στὸ περιοδικὸ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑταιρείας Μακεδο- νικῶν σπουδῶν «Ἑλληνικά» τόμ. 22, 1969 σ. 173 - 182 (μὲ δύο πί- νακας, ἥτοι τῆς ἐλαιογραφίας τοῦ Μόρμωρη καὶ φωτοτυπημένῃς αἰτή- σεώς του τοῦ 1768) γνωρίζοντας, ὅτι ἡ μετάφραση ἔχει γίνῃ σὲ 3852 δεκαπεντασύλλαβους στίχους, διπλάσιους τοῦ πρωτοτύπου κειμέ- νου (1966 στίχοι) μὲ ἀρκετὰς προσθήκας ὅπως στὴν εἰσαγωγὴ «πρὸς τὸν ἀναγνώστη».
Καὶ τάξω σας διαβάζοντας πολλὰ (νὰ σὰς ἀρέσῃ, μ' ἀλήθεια σὰς παρακαλῶ τινὰς νὰ μὴν παῖνισεν τὸν ποιητὴν, γιατί ποσὼς, καθόλου (δὲν τ' ἀγγίζει) (ἀξίζει) ἢ δόξα ὅς εἶναι τοῦ Θεοῦ ποὺ φῶ- ριζῃ (τίση χαρίζει).

ἡ Ἑλλάδα νὰ χαρῇ αὐτὸ τὸ ψηφι- (σμένο) ποίημα, ὅπου στὴ Φραγκία πολλὰ (νὰ παῖνισεν) τὴν προσθήκην δευτέρου προλόγου, παρεμβολὴ τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἄλ- λων λεπτομερειῶν, ἐπιρρασμένη γενικὰ ἀπὸ τὰ σύγχρονά της Γαλ- λικὰ ἔργα μ' ἐξελληνισμένα τὰ ὀ- νόματα τῶν τοποθεσιῶν (Σαγκρί, Ἀπεράθου, Δριμαλιά, Φλεριὸ κ. ἄ. τῆς Νάξου ὅμως κ' ὄχι τῶν Κυ- θήρων, ποὺ θὰ ἦσαν φυσικώτερο, ἀγνωστον γιὰ ποῖο λόγο προτιμή- σεως του) σὲ τρόπον ποὺ ν' ἀποτε- λεῖ τελείαν ἀνακάλυψιν τοῦ δράμα- τος. Ἐπίσης ὁ κ. Εὐαγγελάτος διστά- ζει ν' ἀποφανθῇ ὡς πρὸς τὸ σκοπὸ τοῦ μεταφραστῆ, ἂν τὴν ἔκαμε χά- ριν λογοτεχνικῆς ἐπιδόσεως ἢ γιὰ νὰ παιχθῇ σὲ θέατρο, ἀφοῦ μάλι- στα δίνει καὶ κάποιες δικές του σκηνικὰς ὁδηγίες, καὶ ἂν τὸ δεύ- τερον, στὸ ποὺ θὰ ἐπαίζονταν, τὴν μεγαλύτερα δηλαδὴ Ἰόνια νησιὰ ἢ τὰ Κύθηρα; Τέλος ὁ κ. Εὐαγγελάτος τὴν τοποθετεῖ στὰ Κρητοεπτανησι- ἀκὰ μας δράματα τοῦ 17ου αἰῶνα (β' περιόδου) καὶ λέγει: ὅτι σήμε- ρα δὲν πρέπει νὰ θεωρεῖται ἄξια γιὰ νὰ παιχθῇ.
Οἱ διάφορες τραγωδίαι τοῦ Τάσ-

σο μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ μεγάλου ἀριστουργήματός του «ἡ ἀπελευθερωμένη Ἱερουσα- λὴμ» ὅπως ὁ Τορισμόντο (μὴνισ- τοῦ Οἰδίοδα) λ.χ. δὲν εἶχαν τὴν πρέπουσαν ἐπιτυχίαν λόγω τῆς μα- κρηγορίας τους, τοῦ ἀδιεξήτου δια- λόγου, τῆς συνεχοῦς ἀνασχέσεως τῆς δράσεως τῶν πρωταγωνιστῶν καὶ τοῦ καθόλου εἰρμού τους ἀλλὰ ἀπ' ὅταν τὸ 1572 συνέθεσεν ὁ με- γάλος αὐτὸς ποιητὴς τὸ ποικιλικόν του δράμα «Ἀμύντας» ἀληθινὸν μι- κρὸ ἀριστούργημα γιὰ τὰ ἐξαισία αἰσθημάτων του, τὴν θαυμασία μορφή καὶ τοὺς γλυκύτατους στίχους του, ἡ διάδοσις τῆς ψῆφης τοῦ ὑπῆρξεν ἀστραπιαία εἰς τὴν Εὐρώπην.
Ἡ ὑπόθεσις τοῦ Ἀμύντα, χάριν τοῦ ὁποίου κ' ὁ ζωγράφος Μπουσσέ σχεδίασε τὸν θαυμασιὸν Πίνακά του, ἀποβλέπει στὴν διατράνωσιν τοῦ ἐ- ρωτικοῦ αἰσθηματος, ἀφοῦ ὁ ποιμέ- νας Ἀμύντας, ἀγαπώντας τὴν νύμ- φην Σουλβία τὴν ἐλευθερώνει μὲ κίν- δυνο τῆς ζωῆς του ἀπὸ τὰ δεσμὰ ποὺ τῆς ἔδεσε κάποιος σάτυρος μὲ προθέσεις κακὰς, χωρὶς ἡ νύμφη νὰ τοῦ ἀνταποκριθῇ καὶ τὸν εὐχαριστή- σαι γιὰ τὴν σωτηρίαν τῆς. Ἀργότε- ρα ὁ Ἀμύντας σὺν πληροφορηθῇ τυ- (Συνέχεια εἰς τὴν 2α σελ.)

Η συνάντησις του έτους

Διερμηνεύοντας το καθολικόν αίτημα των Λαών της γής περί παγκοσμίου και συνεχούς ειρήνης, οι ήγγεται: του Ανατολικού και Δυτικού Κόσμου, φαίνονται λίαν ικανοποιημένοι εκ της πορείας των συνομιλιών των εις Η.Π.Α.

(Συνέχεια εκ της 1ης σελ.)

χαία, πώς ή Σουλδιά καταπαράχθη-κε από λύκους, απελπισμένους για το χαμό αυτής που υπεραγαπούσε θά πάει να κρημνισθή. Έν τούτοις ή Σουλδιά, που είχε σωθή, κατεβαίνει στον κρημνόν και σπεύδει από ήμισυανή να τον ξαναφέρει στις αισθήσεις του. Έτσι διάγουν άχώριστα στο έξής τη ζωή τους.

Ο κ. Εξαγγελάτος αναφέρει: στην μελέτη του και κάποιες υπάρχουσες περί του συγγραφέντος πληροφορίες, όπως ότι ο Μόρμωρης σε βενετικό έγγραφο της 4 Μαΐου 1765 ένοικίσε από τα Κύθηρα κτήματα κείμενα εις αυτά, της οικογενείας Βενιέρη (διά πληρεξουσίου του), ότι δι' έγγραφού της 28 Απριλίου 1778, ο «έξοχώτατος δόκτωρ Μόρμωρης» φέρεται παράνυμφος εις τους γάμους του Γεωργίου Χριστόφ. Καλούτση και της Παυλίνης Λεονάρδου Βιτσμάνου, και τέλος, την σχετική αίτησιν του από τα Κύθηρα, καταχωρηθείσαν στην Βενετία της 23 Οκτωβρίου 1768, διά της οποίας ζητούσε την άδειαν, ως ιατρός εξηρητημένος από την κυβέρνησιν, να συνοδεύση τον εκλεγέντα ως αρχιεπίσκοπον Φιλαδελφείας επίσκοπον Κυθήρων, αδελφόν του Νικηφόρον, που ως γνωστόν δεν μετέβησαν τότε, λόγω του επελθόντος θανάτου του Νικηφόρου.

•••

Ός τόνον, παραμένει ανεξήγητον, πώς εις μίαν ευπαιδευτον οικογένειαν, ως ή των Μόρμωρη, δεν διασώθη ούτε ένα αντίτυπον της εκδοθείσης στην Βενετιαν ματαφράσεως του «Αμύντα» ώσάυτως δέ, πώς επί του προκειμένου, και εκ του σημειώματος με το όποιον ο Ν. Σ. Καλούτσης είχαν επιφορτισθεί τον ιστορικόν Π. Χιώτην, στο όποιο περιέλαβε και το προς τον (μικρόν του) Σίμωνα Μαρούτση, Έλληνολατινικόν επιγράμμα του Γ. Μόρμωρη, δεν αναφέρεται τι για την μεταφράση αυτήν, ακόμη δέ κανένας λόγος δεν γίνεται υπό του Λαυρεντίου Καλούτση, σάν μεταφραστή του Τουρκότου Τάσσου του Μόρμωρη, στο εύρεθον σημείωμα περί λογίων των Κυθήρων (Ιόνιος Ήχως τεύχος 265 6 σελ. 122) αν και ως εκ της συγγενείας των οι δύο αυτοί ωφείλον καλώς να γνωρίζουν τα κατά τουτον:

Πληροφορίας επίσης πάρα πολλές περί του Γ. Μόρμωρη και της οικογενείας μās δίνει ή θαυμασία μελέτη του Παναγιώτου Ζώνη, υιού του ιστοριοδίφου της Ζακύνθου Λεωνίδα Ζώνη, «Κύθηρα και οικογένεια Μόρμωρη» (άνάπτυον εκ 16 σελίδων εκδοθέν στη Ζακύνθο τη 1970, εκ του περιοδικού «Λύρα» έτος Α' τεύχη 2,3). Εις αυτήν δημοσιεύεται το ως άνω επιγράμμα του Μόρμωρη και εις τās δύο γλώσσας, με την άποκατάστασιν του υπό του Χιώτου, και αναφέρονται θρηώς ως τέκνα του οι Έμμανουήλ και Ιωάννης (πατήρ του εν Κυθήροις άρχηγού του Ριζοσπαστικού άγώνος Γεωργίου).

Και ήδη ο εκ των υιών του Έμμανουήλ, ιατρός και αυτός σπουδά-

σας στην Ιταλία είναι γνωστός από την έκδοσιν διά τρίτην φοράν (οι προηγούμενες ήσαν του 1744 και 1789) στα 1811, εκ 38 σελίδων, εκ του Πατριαρχικού Τυπογραφείου Κωνσταντινουπόλεως ως (διορθώσε: του δευτερεύοντος Γερασίμου Βυζαντίου) της Ακολουθίας της Μυρτιδιωτίσης, στην όποια προτάζε και θαυμασίαν προσφώνησιν προς τον επίσκοπον Κυθήρων Άνθιμον Λεβόννην, που εύλαβως εξαίρει την βοήθειάν της. «...Θαρρύνει ή έμψυχος (της Μυρτιδιωτίσης) θερμότης ζέσις όπου συνεχώς έδειξεν εις τās ιερās αυτής δεήσεις και ικεσίας διά την επανάληψιν της «εγείας μου» Εύθυμίου Καδδαθά, Ακολουθία της Μυρτιδιωτίσης, 1909 σελ. 7—11) και είχαν επ' όλίγον εξορισθή το 1798, υπό των Ρωσσοτούρκων στην Κορώνη. Επίσης ο Έμμ. Μόρμωρης αναφέρεται εις τās επιστολάς του Στεφάνου Οικονόμου (Παρνασσός τομ. Η. 1966) και έφέρει διά πράξεως της 3 Μαΐου 1799 διορισθείς επί μικρόν διάστημα καγγελάριος του Βρετανικού υποπροξενείου Κυθήρων.

Τέλος ο έτερος εκ των υιών του Γεωργίου Μόρμωρη, Ιωάννης διεδέχθη τον αδελφόν του Μανώλην εις το υποπροξενείον. Παρατηρηθείς της θέσεώς του αυτής μετά έπαιτίας, την 7 Απριλίου 1807. Τούτου ο υιός Γεώργιος (1814—1896) έγγονος του μεταφραστή, γνωστός ως κομπάρζος του Ήλια Ζερβού, είχε λάβει σύζυγον την Αικατερίνην Λεβόννην μεθ' ής απέκτησε τὰ τέκνα Ιούλιον, Έμμανουήλ αναφερόμενον υπό του Όθωνος Ριμάν συγγεντρώσαντα πολλās πληροφορίας διά τās εις Κύθηρα, έρείπια του ναού της Αφροδίτης, Έρρίκον και Ιωάννην. Σημειώνονμε δέ ότι διά την Μαρτίτταν Μόρμωρη - Ναράντζη της ίδιας οικογενείας είχε δημοσιεύσει νεκρολογίαν το 1891, ο Ήλιος Τσιτσέλης σε έφημερίδα της νήσου Κεφαλληνίας.

Επίσης προσθέτομεν ότι ο αδελφός του Μεταφραστή Νικηφόρος, είχαν εκλεγή. Επισκοπος Κυθήρων υπό του λαού, επί Προνοϊτού Καίσαρος δα Ρίβα την 7 Αυγούστου 1758, έψηφίσθη δέ την 31 Ιουλίου 1768 διά την άρχιεπισκοπήν της Βενετίας, άλλ' αξίων την Πατριαρχικήν επικύρωσιν, ως τυγχάνων ανεξάρτητος της Ρωμαϊκής αλλής, απεβίωσε εν τώ μεταξύ, ψηφισθέντος ως αρχιεπισκόπου Ένετίας του Νικηφόρου Θεοτόκη, την 21 Ιανουαρίου 1772.

•••

Η θαυμασία επί της οικογενείας Μόρμωρη ή Μορμουρη ή και Μάρμορα μελέτη, που αναφέραμε του κ. Παναγιώτου Α. Ζώνη, όμιλούσα για την Πελοποννησιακή (εκ Ναυπλίου 1572) καταγωγή της και τās μετακινήσεις της στην Κρήτη, Ρουμανία ένδεχομένως, και τα Κύθηρα και παρουσιάζουσα και ένα άρκετά έκτεταμένον κατάλογον μελών της, που διεκρίθησαν σε διαφόρους περιοχές, μās άπαλλάσσει τον να επαναλάβωμεν την αυτήν προσπάθειαν, δεδομένου μάλιστα, ότι ειδικώς διά την νήσον μας, έφρόντισε ο εν λό-

ΑΝΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΩΣ

ΤΟΥ κ. Ι. ΒΟΓΛΑ

ΕΙΣ ΚΥΘΡΑ

Κατόνιν της έξαγγελίας περί διενεργείας Δημοψηφισματος την 29ην Ιουλίου, άνεβλήθη ή εις Κύθηρα μετάβασις του Αναπληρωτού Νομάρχου Πειραιώς κ. Ι. Βοίλα, διά τον μήνα Αύγουστον.

Ός πληροφορούμεθα, ούδεμία τροποποίησης πρόκειται να γίνη επί του άρχικώς έκπονηθέντος προγράμματος εργασιών του κ. Βοίλα εις Κύθηρα, και ως εκ τούτου παραμένει μόνον ο καθορισμός της νέας ήμερομηνίας πραγματοποίησης του ταξιδίου του.

ανεκδοτα

Επί της βασιλείας του Λουδοβίκου ΙΔ' διορίσθηκε ήγουμένη της μονής Σελλών ή αδελφή της κυρίας Φοντεϊζ, φίλης του βασιλέως.

Η τελετή του διορισμού υπήρξε μεγαλοπρεπής.

Τό πλήθος των ιεουργούντων επίσκοπων, τὰ πολυτελή όμφια, ή φωτοχυσία, τὰ όρώματα και ο χορός, τόσο κατέπληξαν μίαν άφελή έπαρξίτισσα, που παρευρίσκετο στην τελετή, ώστε φώναξε ένθουσιασμένη.

— Έδώ είναι ο Παράδεισος!

— Όχι, κυρία μου της ψιθύρησε τότε ένας αυλικός, στον Παράδεισο δεν βρίσκονται τόσο πολλοί επίσκοποι!...

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

16) Άγιος Πολύκαρπος πολύ παλαιά εκκλησία στις «Φενικιές» έξω από το Κουσούνρι. Οι «Φενικιές» είναι περιοχή όπου οι άρχαιοι Φοινίκες έπε-Εργάζοντο τα κοχύλια.

17) Τρομακτική θέα κακής έμπατης παρά τον Κουφό γαλό Ντουριάνικα. Μοιάζει με τὰ άπόκρημα θράχια της Φελωτής στη Χώρα.

18) Παναγία Όρφανή (σελίς 167 Ιστορία διδασκάλου Ιωάν. Κασσιμάτη) ένα από τὰ πλέον αξιοθέατα της Νήσου. Εκκλησία πολύ παλαιά μέσα σε σκαλισμένο θράχο σε άπόκρημο μέρος μεταξύ Μυλοποτάμου και Ντουριάνικα. Πηγαίνει αυτοκίνητο μέσω Μυλοποτάμου και στρατί από Ντουριάνικα. Πολύ συνετέλεσε εις την ευπρέπειαν της τοποθεσίας και της εκκλησίας, ο ακούραστος εργάτης της Ιωάννης Περίκλη Καρύδης.

19) Έρχόμενοι, το στρατί από την Παναγία την Όρφανή, όταν φθάσωμε στη «μάντρα του Βλασάτρη» μέχρι το γεφύρι στο Ντουριάνικα, ή θέα, το θαυό λαγκάδι του Μώρου με τὰ πανύψηλα όπότομα θράχια και τις σπηλιές.

20) Θέα από την κορυφή της «Αρμούρας» λόφου ύψηλού πάνω από του «Σβάλακα» στού «Λυκοδήμου» Κοινότης Λογοθετιανικών, Θουμάσιο παρατηρητήριο του «Πίω γυαλού» από «Νησάκια» μέχρι «Ροδάφνης».

21) Θέα από τις κορυφές των βουνών Άντιγένη, Άγ. Μόνη, Άγιος Γιώργης, Άγία Έλέσα, Βίγκλα, Μερμυγκάρης και Σκληρή.

22) Θέα από Άγία Έλέσα προς τή θάλασσα της Φελωνής άπόκρημη θαλασσία Περιοχή.

23) Κάστρο Χώρας, Θέα Καψαλιού, Χύτρας, Άγ. Γιαννιού — Γκρεμνός.

24) Σηλαιο: Άγ. Σοφίας Μυλοποτάμου, Άγ. Σοφίας Καλάμου, Άγ. Πελαγίας (Φελωνής), «Αναψυός»

γω μελετητής μετά εξαίρετικής μερίμνης και ιδιαίτερου ζήλου να άποκαταστήσει την συνοχήν των μελών της.

Έν τούτοις δεν θεωρούμεν άσκοπον να προσθέσωμεν, ότι και ή άείμνηστος Σοφία Άντωνιάδη, διά την οικογένειαν Μόρμωρη των Χανίων Κρήτης, είχε κάμει ίδιαν άνακρίνωσιν εις την Ακαδημίαν των Αθηνών, την 10 Ιουνίου 1965 επί της Θεονύμφης Μορμοροπούλας, κόρης του μεγαλειόπουρου Γεωργίου Έμμ. Μόρμωρη, που πεθαίνοντας άφησε τις κασέλες με τὰ χρυσάφια της στον επίσης Κρήτα Ιωάννη Μόρμωρη, αφήνοντας να έννοήσωμεν την σημαντικήν θέσιν της στο Ένετικόν Κράτος.

MIX. K. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

Όλοκληρωθείσης της δημοπρατίσεως των Δημοσίων Έργων της Νήσου, εκ του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 1973 άνεδείχθησαν οι ανάδοχοι και υπεγράφησαν αι σχετικές συμβάσεις μεταξύ αυτών και Νομαρχίας.

Μέχρις έδω καλὰ. Άλλά οι εργολάβοι των αναδόχων, ένω εύρισκόμεθα ήδη εις το μέσον του έτους, θά δυνήθουν να περατώσουν τās έργασίας των εγκαίρως, ώστε να μην μās εύρη ή χειμών και καταστραφούν τὰ βσα θά έχουν γίνη έως τότε:

Ίδού ένα έρώτημα, το όποιον χρήζει άπαντήσεως και υπό των ίδιων άλλὰ και υπό των υπευθύνων Υπηρεσιών της Νομαρχίας αι όποιαι έλέγχουν και παρακολουθούν τὰ έκτελούμενα έργα.

Διότι ή μέχρι σήμερα πολιτεία, βσων άνέλαιον έργα εν τη Νήσω, μās καθιστά λίαν επιφυλακτικούς και μās δίδει το δικαίωμα να εύρισκόμεθα υπό συνεχή επιφυλακήν, διά να μη επαναληφθούν τὰ βσα πάντες γνωρίζομεν...

ΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΙ

Άποτελεί πλέον κανόνα, να έχωμεν κατ' έτος μικράς ή μεγάλας πυρκαϊές εις την Νήσον.

Έν όψει του έπερχόμενου θέρους, καλὰ θά είναι ή Δασική Υπηρεσία, διά των όργάνων της να έντειν ή την προσοχήν της, και να έπιστημόνη από τουδε, με την πείραν του παρελθόντος, τὰ σημεία εκείνα τὰ όποια άποτελούν «πρόκλησιν» διά τούς πυρομανείς, τούς επιθυμούντας να έχουν κάρβουνα για τον χειμώνα.

Μία στενωτέρα παρακολούθησις των σημείων αυτών ως και των υπόπτων, δεν θλάπτει.

ΧΑΡ. ΚΟΡΩΝΑ.ΟΣ

Άποτελούν όντως τιμήν διά τούς Κυθηριούς, τὰ εις το προηγούμενον φύλλον δημοσιευόμενα περί της καλλιεχνικής δραστηριότητος του κ. Χαρ. Κορωνάιου.

Έκείνο, όμως το όποιον χρήζει διαιτέρου τονισμού, είναι ότι ο έν λόγω Κυθηριος ύπήρξεν και έξαιρετος Κρατικός Λειτουργός διαπρέφας ως έπιθεωρητής του Υπουργείου Γεωργίας επί σειράν έτών, ίδια εις Δυτικήν Πελοπόννησον.

Η Φ. τ. Κ. θά έχη την τιμήν να δημοσιεύη, προσεχώς, όθρα του έν λόγω έκλεκτου Κυθηρίου, σχετικά με την έπιστημονικήν του έπίδοσιν.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ

Υπό Βίκτ. Τζ. Παναρέτου

προς το Σιρόκο, πριν φθάσωμεν στο «Μελιδόνι» Άγίου Νικολάου (Άγ. Πελαγίας), «Χουστή» Δισκοφτιού, Λυκοδήμου (Πίω γυαλόσ κοντά στον Άγιο Λεφτέρη) «Σηλιά της Αφροδίτης» μεταξύ Λορέντζου αλάκι και Καϊκής Λαγκάδας Άγ. Πελαγίας.

25) Τριφυλλιάνικα. Θέα των περιβολιών από την πεζούλα του Μαιστρου.

26) Το μεγάλο Λαγκάδι της Αναβάλλουσας στην Άγ. Αναστασία, που χύνεται στον Άγιο Γιώργη προς βοράν της Άγ. Πελαγίας.

27) Θέα από την Παναγία Δέσποινα και από τον Άγιο Γιώργη στο «Κολοκύθι» προς βοράν της Άγ. Πελαγίας.

28) Η μεγαλύτερη πλατεία του Νησιού, ή Πλατεία της Τσιγκούρας στα Φράσια και Θέα από την ταράσσα του σπιτιού του Μαρκακιού βλέπομεν Ν.Α. προς το Σιρόκο τα Κεντρωνιάνικα, προς τὰ δεξιά τὰ Ραϊσιάνικα (Τζαρμάδικα), Λεονταρακιάνικα, Πετροχειλιάνικα, Χαρχαλιάνικα, Παντολιάνικα, και Κασσιτιάνικα.

29) Η «Φόνισσα» Μυλοποτάμου.

30) Ο Άγιος Νικήτας, Κουφάρικα Ποταμού Άγιογραφίας εις φυσικόν μέγεθος. Σε καμιά άλλη εκκλησία Νήσου δεν παρατηρήσαν Άγιογραφίες σε φυσικό μέγεθος, Άρχιστρατήγου Μιχαήλ, Ιωάν. Προδρόμου, Σταύρωσις Ι. Χ., Άγιος Νικήτας, άλλη Άγιογραφία με έπιπνον τον Άγιον Νικήταν, Άγιος Άρτέμιος. Αι Άγιογραφίαι διατηρούνται εις άρίστην κατάσταση. Εις μίαν εξ αυτών γράφει: «... Πισά-

ναι και των τέκνων αυτού».

31) Ξεκινώντας από τη Φυρή άμμο του μέσα Δήμου με κατεύθυνση το Καψάλι, βρίσκομε τις σπηλιές του «Βράχια», ή «Καϊκές βοκολιές», στο «Λίγκουσα» ή σπηλιά της «Σομαρούς», ή «Πεζούλα του Άγγελή», ή «Κακόπλακα». Κάτω, όμμουδιά 80 μέτρα και νερό στο λαγκάδι. Βράχοι άπόκρημοι, ύψηλοι. Άριστερά ή «Χαλέπα» και δεξιά ή «Ξένη». Άριστερά, φρεϊδία, οι «Κακές βοκολιές» και δεξιά ή «Κακή» πελώρια, όπότομα και πολύ μπροσικά γκρεμνά εις την θάλασσα και επικίνδυνα. Πιο δεξιά, το «Λεπτό», με λίγα βότσαλα και με απόσταση 50 μέτρων από τη μικρή παραλία, νερό θροσικό στα θράχια. Και 100 μέτρα δεξιότερα το νερό των «στρωμαμάτων». Κατεβαίνοντας από τα Μεσονήσια φθάνομε στο «Στενό λαγκάδι» ή «Στενό αλάκι» όμμουδιά 30 μέτρων.

(Συνεχίζεται)

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
«ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»
ΕΤΟΣ ΙΑΡΤΕΩΣ 1924

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Ε'

ΙΑΡΤΗΣ:
ΠΑΝΑΓ. Κ. ΤΣΙΤΣΙΛΙΑΣ:
(1879) 1924 — 1972

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΔΙΕΤΘΤΗΤΗΣ:
ΑΡΗΣ Π. ΤΣΙΤΣΙΛΙΑΣ
Κοκκιναρά 18 - Κηφισιά
ΤΗΛ.: 8015.546 - 8017.969

Δ)ντής Συντάξεως:

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΧΑΡΒΑΤΗΣ
ΤΑΤΟ-ΙΟΥ 49 - Κηφισιά
ΤΗΛ.: 8014.065

ΤΠΕΤΘΤΗΤΟΣ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ:
ΑΡΗΣ ΤΣΙΤΣΙΛΙΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΑΡΧΙΜ. ΚΟΥΡΚΟΥΤΗΣ

ΤΠΕΤΘΤΗΤΟΣ ΤΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
ΒΕΡΑ Ι. ΚΟΡΙΑ
Άραχθός 14 - 16 Αθήναι

ΤΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: «ΙΩΛΚΟΣ»
Ίπποκράτους 65 Αθήναι
ΤΗΛ.: 618.684

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Εστωτεριχοδ:
ΕΤΗΣΙΑ: ΔΡΧ. 200—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ: ΔΡΧ. 150—

ΠΑΣΗΣ ΦΤΣΕΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ:
ΕΤΗΣΙΑ: ΔΡΧ. 500—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ: ΔΡΧ. 300—

Εστωτεριχοδ:
ΓΕΝΙΚΩΣ: Δολάρια 20 ΕΤΗΣΙΩΣ
(περιλαμβανομένης
ἀεροπορικῆς Αποστολῆς)

ΤΙΜΗ ΦΤΛΑΟΥ ΔΡΧ. 5.